

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI

3. SKUPINA

ŠKOLSKA GODINA: 2019. / 2020.

UTORAK, 16. studenoga 2020.

10:00 – 11:00 sati

IME I PREZIME: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
----	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____
2. _____
3. _____

(mjesto i nadnevak)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk. g. 2014./2015.
5. Jednom napisane odgovore u ispitu nije dopušteno prepravljati već ih treba staviti u zagradu i precrtati te skraćenim potpisom (parafom) označiti i upisati ispravan odgovor.

—(Pipin Mali)—	Karlo Veliki	Yb
precrtan netočan odgovor u zagradi	ispravan odgovor	paraf (skraćeni potpis)

6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

I. U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je jedan točan. Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

1. Koji je od navedenih filozofa djelovao u helenističkom razdoblju?

1	
---	--

- a) Tales
- b) Zenon
- c) Anaksimandar
- d) Protagora

2. Što je od navedenog posljedica primjene tehnološke inovacije prikazane na slikovnom prilogu?

1	
---	--

- a) domestikacija goveda
- b) razvoj kompleksne državne aparature
- c) prijelaz na sjedilački način života
- d) izum prvih plovila i ribarenje

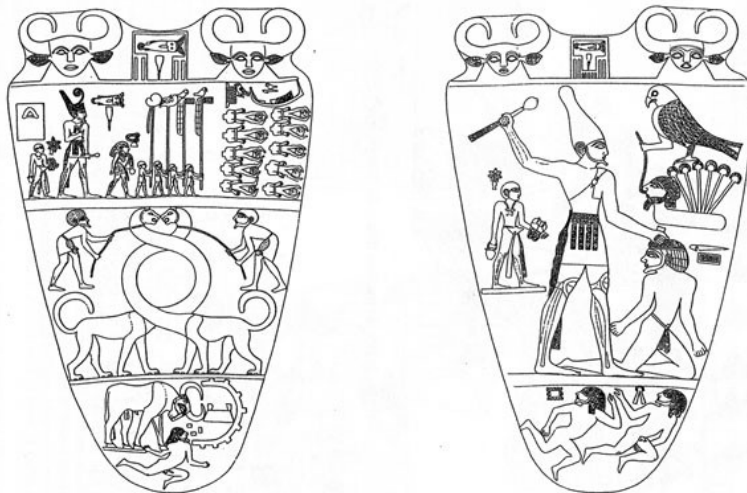
3. Koja se od navedenih tvrdnji **ne odnosi** na *Homo sapiens neanderthalensis*?

1	
---	--

- a) Njihova građa bila je dobro prilagođena hladnim klimatskim uvjetima.
- b) Pripisuje im se mogućnost govora.
- c) Nositelji su razvoja špiljskog slikarstva.
- d) Počeli su pokapati svoje mrtve.

4. O čemu od navedenog svjedoči prikazani slikovni prilog?

1	
---	--

- a) Faraon Gornjeg Egipta osvaja Donji Egipat.
- b) Hiksi osnivaju XV. vladarsku dinastiju.
- c) Faraon Donjeg Egipta osvaja Gornji Egipat.
- d) Tebansko plemstvo oslobađa Egipat od Hiksa.

5. Graditeljstvo koje civilizacije obilježava apadana?

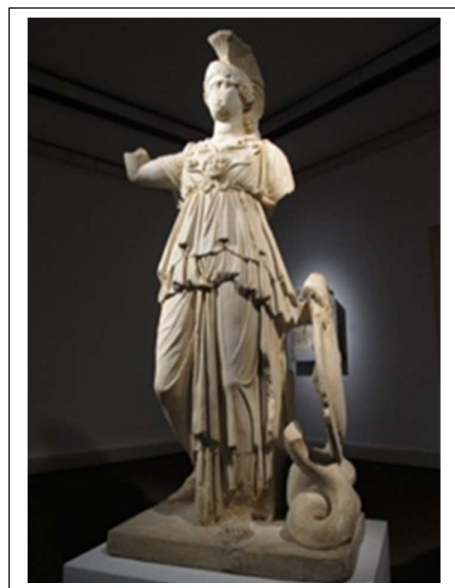
1	
---	--

- a) egipatske
- b) perzijske
- c) sumerske
- d) kineske

6. Gdje je otkriven kip prikazan na slikovnom prilogu?

1	
---	--

- a) Zadar
- b) Varaždinske Toplice
- c) Solin
- d) Vinkovci

7. Koji je od navedenih atenskih reformatora uveo mogućnost desetogodišnjeg proгона iz Atene?

1	
---	--

- a) Solon
- b) Drakon
- c) Klisten
- d) Periklo

8. Koja od navedenih bitaka nije vezana uz Punske ratove?

1	
---	--

- a) bitka kod Farsala
- b) bitka kod Trazimenskoga jezera
- c) bitka kod Zame
- d) bitka kod Egatskih otoka

9. Koja je rimska dinastija slavila pobjedu nad narodom prikazanim na slikovnom prilogu?

1	
---	--

- a) Julijejsko-Klaudijevska dinastija
- b) dinastija Flavijevaca
- c) dinastija Nerva-Antonina
- d) dinastija Severa

II. U sljedećim zadacima pridružite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova iz desnog stupca na odgovarajuću crtu ispred pojma u lijevom stupcu. Tri pojma su višak.

10. Povežite vladare i njihove prijestolnice.

3	
---	--

_____ Dur-Šarukin

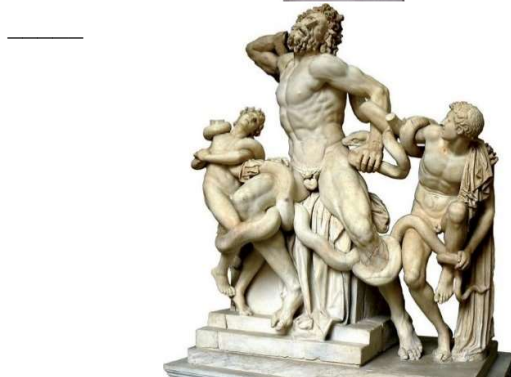
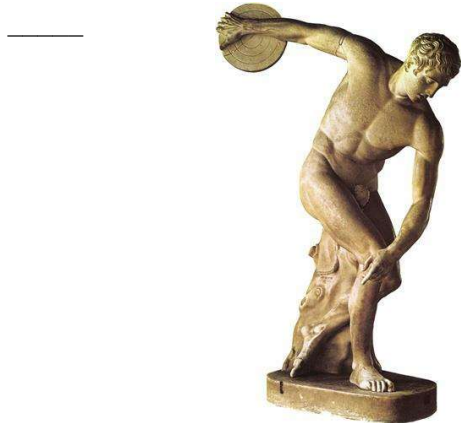
_____ Babilon

_____ Perzepolis

- a) Naramsin
- b) Nabukadnezar II.
- c) Darije I.
- d) Kir II.
- e) Sargon II.
- f) Ramzes II.

11. Povežite antičko kiparstvo s razdobljem.

3	
---	--

- a) Arhajski stil
- b) Klasični stil
- c) Amarna stil
- d) Kamareski stil
- e) Geometrijski stil
- f) Helenistički stil

III. U sljedećim zadacima odgovorite na pitanja kratkim odgovorima. Odgovor upišite na praznu crtu.

12. Za koje je razdoblje kamenog doba karakteristična izrada figurica u tipu prikazane na slikovnom prilogu?

1	
---	--

13. Koje grčko pleme je bilo nositelj visoke kulture kojoj pripada ovaj nalaz?

1	
---	--

14. Pažljivo pročitajte ulomak iz povijesnog izvora i odgovorite na pitanje.

1	
---	--

„..... Temistoklo svoje brodove licem prema neprijatelju nije rasporedio sve dok nije došao onaj čas koji svagda od mora kroz tjesnac donosi svjež vjetrić i struju. Helenskim brodovima koji su bili plitki i oniski, taj vjetar nije škodio. Ali perzijskim brodovima, kojima je stražnji dio stršio uvis, a i paluba im je bila visoko svođena, udarci vjetra davali su drugi pravac i njihove bokove izlagali Helenima, koji su se žestoko zalijetali...”

Gdje se odigrala bitka koju opisuje povijesni izvor?

15. Kako se zove pećina nalazi koje potvrđuju prisutnost neandertalaca i u južnom dijelu Hrvatske?

1	
---	--
-
16. Kako se zove „Prva među plemenitim ženama“ koja je vladala Egiptom po vlastitom pravu?

1	
---	--
-
17. Kako se naziva državnik koji je filipikama poticao atensko neprijateljstvo prema makedonskom vladaru?

1	
---	--
-
18. Kako se zove ilirska kraljica koja se zbog gusarenja sukobila s Rimljanima?

1	
---	--
-
19. Pažljivo pročitajte ulomak iz povijesnog izvora i odgovorite na pitanje.

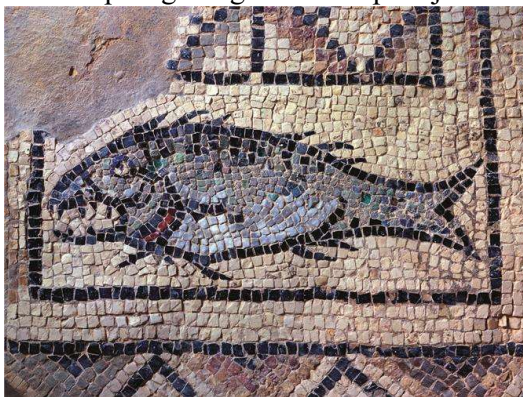
1	
---	--

„Premda je zbog mirnoće svojega duha mogao postati prvakom države, on je, radi osvete bratove smrti (...), po istome uzoru započeo tribunat. No, njegovi su ciljevi bili daleko krupniji i opasniji: stao je davati građansko pravo svim Italicima i širiti ga gotovo sve do Alpa, dijeliti zemlju, zabranjivati da bilo koji građanin ima više od pet stotina jutara (...), novim naseljenicima popunjavati pokrajine, prenositi sudove sa Senata na vitezove, a ustanovio je i da se puku daje žito. Ništa nije ostavljao netaknuto, ništa mirno, ništa spokojno, ništa, napokon, u istome stanju. Dapače, nastavio je i drugi tribunat.“

Kako se zove osoba čiji su postupci opisani u navedenom ulomku?

20. Pozorno promotrite slikovni prilog i odgovorite na pitanje.

1	
---	--

Što znači akronim slikovnog priloga?

IV. U sljedećim zadacima kronološki poredajte navedene pojmove upisivanjem brojeva od 1. do 4. na praznu crtu tako da 1. označava najstariji, a 4. najmlađi pojam.

21. Kronološki poredajte osvajače Plodnog Polumjeseca.

2	
---	--

_____ Perzijanci

_____ Hetiti

_____ Akađani

_____ Kladejci

22. Kronološki poredajte događaje iz židovske povijesti.

2	
---	--

_____ osvajanja Kira II.

_____ Jeruzalem postaje prijestolnica

_____ Salomonove reforme

_____ „babilonsko sužanjstvo“

23. Kronološki poredajte bitke iz razdoblja osvajanja Aleksandra Velikog.

2	
---	--

_____ bitka kod Granika

_____ bitka kod Isa

_____ bitka kod Gaugamele

_____ opsada Tira

24. Kronološki poredajte događaje iz razdoblja Punskih ratova.

2	
---	--

_____ bitka kod rta Eknoma

_____ osnutak provincije Afrike

_____ opsada Kartage

_____ Hanibalov prelazak Alpa

VI. U sljedećim zadacima pažljivo pročitajte/promotrite povijesne izvore i kratko odgovorite na postavljena pitanja.

26. Pažljivo promotrite slikovni prilog i odgovorite na pitanja.

a) Za koje je razdoblje kamenog doba karakterističan tip primitivne umjetnosti prikazan na slikovnom prilogu?

1	
---	--

b) Uz koju ljudsku vrstu vezemo pojavu prikazanog tipa primitivne umjetnosti?

1	
---	--

c) Kako se naziva lokalitet prvih nalaza ovakve vrste na području Hrvatske?

1	
---	--

27. Pozorno promotrite slikovni prilog i odgovorite na pitanja.

Kako se naziva upravni sustav u Rimskom Carstvu predložen kroz odnos prikazanih likova?

1	
---	--

Koji je rimski car uveo sustav vladavine predložen kroz odnos prikazanih likova?

1	
---	--

U kojem je stoljeću uveden sustav vladavine predložen kroz odnos prikazanih likova?

1	
---	--

28. Pažljivo pročitajte povijesni izvor i odgovorite na pitanja.

Helada zaključuje da očividno trpi strašnu uvredu, čak tiranstvo, gledajući kako "mi od njezinih za ratne svrhe utjeranih doprinosa svoj grad pozlaćujemo ukrašavajući ga kipovima i hramovima".

Periklo je narodu objašnjavao da za novac ne duguju računa saveznicima jer ih brane u ratu i suzbijaju barbare. Što saveznici daju, to je jedino novac, a novac ne pripada onima koji ih daju, nego onima koji ih primaju.

a) Kako se naziva savez o kojem govori povijesni izvor?

1	
---	--

b) Kako se naziva grčki polis koji je dominirao tim savezom?

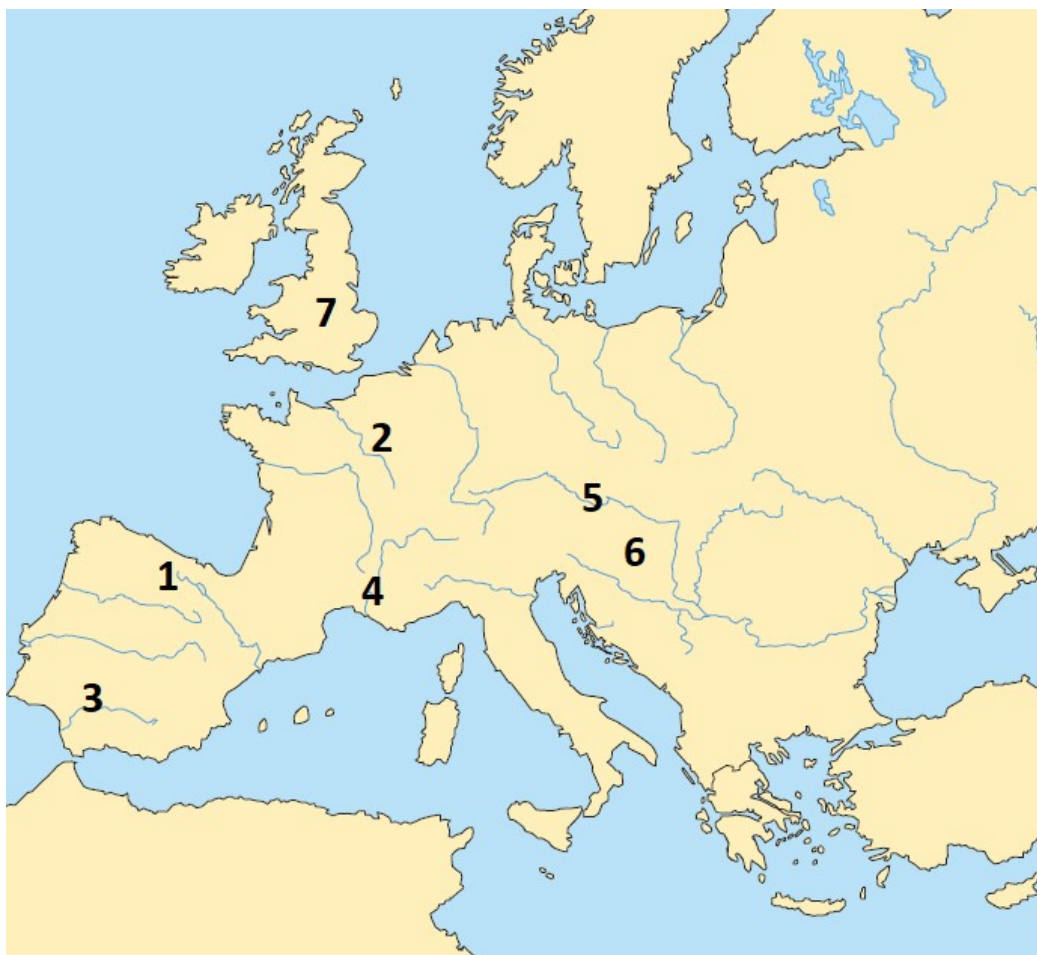
1	
---	--

c) Kako se naziva dio grčkog polisa čiju obnovu spominje povijesni izvori?

1	
---	--

VII. U sljedećim zadacima proučite slijepe karte i odgovorite na postavljena pitanja.

29. Pozorno promotrite slijepu kartu i odgovorite na postavljena pitanja.

a) Kojim je brojem označeno nalazište prema kojem je najbliži rođak današnjeg čovjeka dobio ime?

1	
---	--

b) Kojim je brojem označeno nalazište sitne ženske figurice od vapnenca iz razdoblja paleolitika?

1	
---	--

30. Pozorno proučite slijepu kartu i odgovorite na postavljena pitanja.

a) Kojim je brojem označena kolonija koju je osnovao sirakuški tranin Dionizje Stariji?

1	
---	--

b) Kojim je brojem označeno nalazište najstarijeg pisanog spomenika na hrvatskom prostoru?

1	
---	--

c) Kako se naziva ilirsko pleme koje je nastanjivalo prostor istaknut elipsom?

1	
---	--

31. Pozorno promotrite povijesni zemljovid i odgovorite na pitanje.

a) Kojim je brojem označen lokalitet koji je istraživao Heinrich Schliemann?

1	
---	--

b) Kako se naziva grčko pleme koje je naseljavalo prostor istaknut elipsom?

1	
---	--

32. Pozorno promotrite povijesni zemljovid i odgovorite na pitanja.

a) Koje dvije rijeke čine najveći dio rimskog limesa?

1	
---	--

b) Koja provincija je bila privatno vlasništvo careva?

1	
---	--